

kovémto případě rozsudek může být vynesena bez ustanovení nového roku, a ani z věci neplyne, že před rozhodnutím měly být slyšeny strany. Jest tedy dovolací rekurs přípustný, ale jest i věcně odůvodněným. Jak uvedeno, nebyl k roku ze dne 27. srpna 1925 dostavivší se manžel žalované oprávněn ji zastupovati, jelikož šlo o relativní nucené zastoupení advokátem podle §u 29 odstavec první c. ř. s. Ale z tohoto důvodu nebylo přípustno vydání proti žalované rozsudek pro zmeškání (při čemž se jen mimochodem vzhledem k pozdějšímu postupu prvního soudu připomíná, že vydání rozsudku pro zmeškání ve zkrácené formě jest dovoleno jen v případě §u 396 c. ř. s.). Civilní soudní řád nemá ustanovení, podle něhož v případě, když nebyl připuštěn zástupce podle §u 29 první odstavec c. ř. s. nezpůsobilý, nastati mají následky zmeškání, a ani z okolnosti, že § 185 c. ř. s. na tento případ zvlášť nepamatuje, nelze usuzovati, že strana, jejíž zmocněnec k jednání nebyl připuštěn, protože není advokátem, měla by být vyloučena z výhody vytčené v tomto paragrafu. Naopak, sluší uznati, že byly tu veškeré podmínky pro obdobné jeho použití, nanejvýš když žalovaná podle zprávy soudu první stolice ani při předvolání k roku ze dne 27. srpna 1925 ani dříve nebyla poučena ve smyslu §u 29 odstavec první druhá věta c. ř. s. (rozh. čís. 2683 sb. n. s.). Jest tudíž správným usnesení prvního soudu, pokud jím návrh žalující strany na vydání rozsudku pro zmeškání byl zamítnut, jenže mělo být učiněno ihned při roku a zároveň žalovaná být poučena ve smyslu §u 29 odstavec první c. ř. s., aniž mělo předcházeti zjišťování nerozhodné okolnosti, proč žalovaná osobně se nedostavila.

Čís. 5811.

Výčepnictví předpokládá, že živnost byla vedena na účet jejího majitele, nikoliv na účet provozovatele. Byla-li dána v pacht hostinská a výčepnická živnost, jest propachtovatel povinen, ohlásiti pachtýře u živnostenského úřadu, pokud se týče odhlásil-li ho, znovu ho přihlásiti.

(Rozh. ze dne 4. března 1926, Rv I 250/26.)

Žalobci Václav Ř. a Marie Ř-ová spachtovali od žalovaného živnost hostinskou a výčepnickou. Ježto žalovaný oznámil u okresní politické správy, že bude živnost hostinskou a výčepnickou provozovati sám, důsledkem čehož byl žalobce Václav Ř. ze seznamu vymazán, domáhal se Václav Ř. a jeho manželka Marie Ř-ová žalobou, o niž tu jde, by bylo uznáno právem, že žalovaný jakožto majitel koncese hostinské a výčepnické jest povinen žádati u okresní politické správy ve 14-ti dnech pod exekucí, by žalující strana opětovně jakožto jeho zástupce v provozování živnosti hostinské a výčepnické byla schválena a do živnostenského rejstříku zapsána. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl. D ů v o d y: Žalobní nárok jest založen výhradně na smlouvě ze dne 22. července 1921, nadepsané jako smlouva pachtovní. Podle odstavce I. byly pronajaty místnosti ku provozování živnosti hostinské a výčepnické za činži 500 Kč a 25 Kč z 1 hl; koncese hostinská a výčepnická propachtována nebyla, a ustanovuje se jen v odstavci II., že 70% z úhrnného pachtovného tvoří

smluvenou náhradu za užívání inventáře, zařízení hostinského, koncese hostinské a výčepnické, jakož i hostinské zahrádky. Ze znění těchto dvou ustanovení plyne, že, pokud jde o užívání místností, přichází v úvahu poměr čistě nájemní, a že nejde o pacht koncese ani pokud běží o užívání místností hostinských, nýbrž, že jde o pouhé užívání koncese Václavem Ř-em, jak jest ve smlouvě výslovně uvedeno. Podle II. odstavce smlouvy má strana žalující »pokud se týče pachtovného z místností najatých ku provozování živnosti hostinské a výčepnické platiti propachtujícímu z každého hektolitrů do hostince dodaného 25 Kč z každé zásilky předem a jest povinna, každou zásilku pивní propachtujícímu ihned oznámiti a jemu veškeré doklady o tom předložiti«. Z ujednání toho jest patrné, že žalující strana nebyla pachtýřem koncese, nýbrž výčepníkem a byl takto Václav Ř. zástupcem žalovaného v provozování živnosti po rozumu §§ 19 a 55 živn. ř. Žalující strana, poukazujíc na to, že smlouva pachtovní ještě trvá, cítí se dotčenou tím, že žalovaný oznámil 21. července 1925 okresní správě politické, že svou živnost hostinskou a výčepnickou bude osobně provozovati, že následkem toho byl Václav Ř. v živnostenském rejstříku okresní politické správy jako schválený zástupce vymazán, a tvrdí, že žalovaný tímto jednáním porušil smlouvu pachtovní, poněvadž následkem odhlášení zástupce nemůže žalující strana hostinskou a výčepnickou živnost dále provozovati. Pachtovní smlouva ustanovuje, že pachtovní poměr počal 1. srpna 1921, že výpověď jest čtvrtletní, oběma stranám volná, a v odstavci X. se vypočítávají případy, ve kterých může býti smlouva zrušena propachtovatelem před uplynutím smluvené doby pachtovní bez výpovědi. Smlouva neobsahuje ustanovení o tom, že a na jakou dobu se má státi oznámení zástupce v provozování živnosti a kdy a v jakých případech může zástupce býti odvolán, a také v prvé stolici nebylo tvrzeno, že ohledně přihlášení a odhlášení zástupce bylo učiněno ujednání ústní. Ve smlouvě se nepraví, na jakou dobu bych pacht smluven a žalující strana také netvrdila, že byla smluvena určitá doba, po kterou pacht trvati musí. Jen v tomto případě bylo by míti za to, že odvoláním zástupce před skončením smluvené doby byl porušen nárok žalující strany ze smlouvy. Jest přisvědčiti, že smlouvy jest vykládati tak, aby byly dodržovány (§ 859, 861 a 918 obč. zák.); avšak právě v tomto směru musí si žalující strana přičísti, že se proti odvolání zastoupení nepojistila na dobu, která by jí hověla, vhodným dodatkem do smlouvy buď o trvání provozování živnosti neb o tom, za jakých podmínek lze zastoupení u politické správy odvolati. Smlouva nejedná o pachtu koncese, nýbrž jest ohledně místností v prvé poschodí smlouvou nájemní a ohledně místností smlouvou služební, o jejímž trvání nebylo nic vymíněno. Pokud se tedy žalobou uplatňuje porušení smluvní povinnosti, jest tento žalobní důvod po názoru odvolacího soudu pochybným.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Dovolání opírajícímu se o dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) nelze upřítí oprávnění. Jest pravdou, že v pachtovní smlouvě ze dne 25. srpna 1921 není vý-

slovně uvedeno, že žalovaný pachtuje žalobcům s pronajatými místnostmi také hostinskou a výčepnickou živnost v nich provozovanou, a také není ve smlouvě výslovně uvedeno, že žalovaný ohlásí a po dobu trvání nájmu místností neodvolá Václava Ř-a jako pachtýře nebo svého náměstka u živnostenského úřadu (§§ 19 a 55 živn. ř.). Avšak z tohoto nenásleduje, jak správně uznal první soud, že hostinská živnost nebyla žalobcům spachtována a že žalovaný byl oprávněn Václava Ř-a jako svého náměstka odhlásiti, pokud se týče nelze z toho dovozovati, že žalovaný není povinen, jak se toho žalobci domáhají, znovu Václava Ř-a za svého zástupce přihlásiti. Pro otázku, zda žalobcům byla propachtována i hostinská a výčepnická živnost, není rozhodným pouze doslov smlouvy, nýbrž (§ 914 obč. zák.) její pravý, s úmyslem stran se srovnávající smysl. Podle bodu I. smlouvy pronajal žalovaný jako majitel hostinské a výčepnické koncese žalobcům za pachtovné 25 Kč z jednoho hektolitrů piva své hostinské a výčepnické místnosti s příslušenstvím (inventářem, zahrádkou) za účelem provozování hostinské a výčepnické živnosti, v bodu II. posledním odstavci uvádí smlouva ohledně propočtu pachtovného 25 Kč za 1 hl piva, že 70% připadá na užívání inventáře a zařízení, na užívání koncese a zahrádky, podle bodu V. nesou pachtýři daně a dávky spojené s provozem živnosti, v bodu VI. ukládá se pachtýřům, by řádně živnost provozovali, v bodu X. d stanoveno zrušení smlouvy, kdyby na práva žalobcům ze smlouvy příslušející byla vedena vnucená správa třetími osobami, a podle bodu XIV. převzali pachtýři proti zaplacení od žalovaného zásoby piva. Již z těchto ustanovení smlouvy zřejmě plyne a prvnímu soudu jest v tom přisvědčiti, že nebyly předmětem pachtovní smlouvy pouze hostinské místnosti a jejich příslušenství, nýbrž i tam provozovaná hostinská a výčepnická živnost. Spachtování hostinské a výčepnické živnosti bylo vlastně podle celkového jejího obsahu pravým účelem smlouvy, a že hostinská a výčepnická živnost byla spachtována, vyjadřuje také přímo smlouva, když v bodu II. propočítává 70% pachtovného též na užívání koncese a v bodu X. d, když mluví o vnucené správě na práva žalobců osobami třetími. Že šlo o pacht živnosti, tomu nasvědčuje i to, že, jak nesporno, Václav Ř. byl žalovaným jako jeho zástupce ohlášen. O pouhém výčepnictví na straně žalobců, jak je tvrditi chce žalovaný a na něž uznal odvolací soud, důvodně mluvití nelze. Výčepnictví by předpokládalo, že živnost byla vedena, pokud se týče měla býti vedena na účet žalovaného; že tak tomu bylo nebo býti mělo, strany, nanejvýš žalovaný ani netvrdily a smlouva, ustanovující, jak uvedeno, že žalobci byli povinni veškeré zásoby piva od žalovaného převzítí a mu zaplatiti, svědčí proti tomu. Žalobci platili podle smlouvy 25 Kč z hektolitrů dodaného piva jako pachtovné a není nikde podkladu pro názor, že tato částka byla částí výnosu živnosti připadající žalovanému a co bylo nad to, že bylo výčepnickou mzdou žalobců. Okolnost, že žalovaný přihlásil Václava Ř-a jako svého náměstka a nikoli jako pachtýře jest nerozhodna, neboť tím se na pravém to jest pachtovním poměru stran ničeho nezměnilo. Žalovaný ujednal dle toho se žalobci s nájmem místností i pacht živnosti. Z toho po rozumu §u 1096 obč. zák. plynula jednak povinnost pro žalovaného zjednatí žalobcům možnost živnost provozovati, tedy

povinnost je za pachtýře nebo náměstka u živnostenského úřadu ohlásiti, jednak plyne pro dobu trvání pachtovní smlouvy pro žalovaného povinnost, žalobce v jejich pachtovním právu nerušiti. Tuto posléze uvedenou povinnost porušil žalovaný, když v červenci 1925 Václava Ř-a jako svého náměstka u živnostenského úřadu, jak nesporno, odhlásil a znovu přihlásiti se zdráhá. Tvrditi, že pachtovní smlouva zanikla, nelze. Výpovědi, kterou žalovaný dal žalobcům z najatých místností, pachtovní smlouva nebyla zrušena. K platnosti výpovědi bylo zapotřebí podle §§ 1 a 7 zákona ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n. o ochraně nájemníků svolení soudu, této náležitosti žalovaný však ani netvrdil. Žalovaný podle toho, máje smlouvu dodržeti, jest povinen některého ze žalobců, pokud se týče, když se toho žalobci domáhají, již dříve přihlášeného Václava Ř-a, znovu za náměstka v živnosti k schválení přihlásiti. Okolnost, že živnostenský úřad rozhodne podle svého uvážení, zda-li Václava Ř-a za náměstka schválí či nikoli, není důvodem, by žalovaný mohl ono přihlášení odpirati. Domáhati se dodržení smlouvy a tedy opětného prohlášení Václava Ř-a za náměstka živnosti není oprávněn toliko Václav Ř., nýbrž i jeho manželka jako spolupachtěčka.

Čís. 5812.

Právo (vydatele) vyplniti blankosměnku, přechází s blankosměnkou na její nabyvatele.

(Rozh. ze dne 4. března 1926, Rv I 251/26.)

Procesní soud první stolice vyhověl námitkám žalovaného proti směnečnému platebnímu příkazu a směnečný platební příkaz zrušil. Odvolací soud ponechal směnečný platební příkaz v platnosti. Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Oprávněna jest výtká, že odvolací soud nesprávně posoudil věc po stránce právní (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Nižší soudy zjistily, že směnečnou sumu 4000 Kč zapůjčila žalovaným zemřelá manželka žalobcova Marie S-ová; že žalovaní prostřednictvím Josefy S-ové odevzdali směnečný blanket, opatřený jejich akcepty, Marii S-ové a ji zmocnili k vyplnění směnky; že Marie S-ová v době svého úmrtí měla směnečný blanket ve svém držení; — a že nevyplněná směnka byla právoplatně pojata do pozůstalostního inventáře. Marie S-ová nepoužila práva, vyplniti směnku a opatřiti ji podpisem svým jako vydatelky. Ale toto právo nezaniklo jejím úmrtím, jak první soud se domníval, neboť není právo ryze osobní, lpící na osobě oprávněného, nýbrž jest to samostatné a neodvolatelné, zděditelné a převoditelné právo majetkové, záležející v oprávnění, vyplněním mezer směnečného blanketu dohotoviti platnou směnku a uplatniti práva z blankopodpisu (sr. Grünhut Wechselrecht I/446). Toto právo mohlo tedy beze všeho přejíti na třetího nabyvatele podepsaného směnečného blanketu jakožto nositele dotyčného práva, zejména i na žalobce. Ovšem musilo se nabytí státi způsobem řádným a platným, — buďto posloupností universální (dědictvím) nebo posloupností singulární (smlouvou). První způsob nabytí nepřichází tu